

Slovo starostky

Vážení spoluobčané,

určitě už se všichni těšíme na jarní čas a častější sluníčko, já se ale ještě ohlédnu zpět. První čtvrtletí už je pomalu za námi, bylo velmi pestré na kulturní a společenské vyžití v obci. V lednu se uskutečnila nově akce pro všechny občany, a to zimní setkání spojené s ochutnávkou zabijačkových specialit. V únoru pak setkání pro důchodce v kulturní místnosti obecního úřadu, kdy jsme si všichni zúčastnění rádi zavzpomínali nad fotkami, kronikou i u historických filmových záběrů ze života obce. Dále místní organizace zorganizovaly fašankový průvod, ples hasičů a nově také mykologů, karneval pro děti, košť slivovice a pro sportovce turnaj v ping-pongu nebo plavání v Uh. Hradišti. A tak si každý mohl najít zábavu dle sebe, protože opravdu bylo z čeho vybírat.

Na zasedání zastupitelstva obce v měsíci únoru byla schválena kupní smlouva na odkup další části pozemku na místním hřišti s Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, byl schválen rozpočet obce na rok 2016 ve výši 5 mil. Kč a také schválen dodatek č. 2 ke Smlouvě o zápůjčce s Mikroregionem Buchlov, kde došlo k prodloužení termínu vrácení půjčky.

Uvítali bychom větší účast občanů na veřejných zasedání zastupitelstva. Je to ideální prostor na to, abychom společně prodiskutovali různé náměty nebo připomínky, které máte.

Ze stavebních úprav a prací jste již zaznamenali úpravu prostranství před úřadem, dále proběhne na jaře i oprava autobusové zastávky na horním konci a začne se opravovat místní komunikace směrem k Přerovským.

Vzhledem k tomu, že se podařilo získat do vlastnictví obce pozemek na místním hřišti a v okolí, rozhodli jsme se uspořádat pracovní setkání s občany a společně probrat možnosti využívání těchto prostor. Pracovní setkání proběhne některé dubnové odpoledne nebo podvečer na obecním úřadě. Přesný termín se včas dozvíte. Píšu to teď proto, abyste měli dostatek času popřemýšlet o tom, jak zmodernizovat sportovní areál.

Závěrem přeji všem příjemné prožití Velikonoc a krásné jarní dny.

Štědrý den u vánočního stromu

Vzniká nová tradice setkávání spoluobčanů u vánočního stromu na Štědrý den?

Již druhý rok po sobě připravili zastupitelé obce malé pohoštění v podobě koláčků, svařeného vína a ovocného čaje. Opět nechyběly perníčky s vánočními motivy, jmelí a betlémské světlo, které byly odměnou pro všechny přítomné.

V jednu hodinu odpoledne se začali scházet přátelé, kamarádi, sousedé k přátelskému popovídání, aby spolu strávili pěknou chvíli v tomto svátečním dnu. Jsou mezi nimi takoví,

kteří se vídají každý den a je jim spolu dobře, ale i takoví, kteří se třeba celý rok neviděli, a o to je setkání příjemnější. Velmi příjemné bylo i pěvecké vystoupení

skupinky místních dívek, které si pro tuto příležitost připravily koledy.

Následující fotografie dokumentují vánoční atmosféru:

KAVÁRNIČKA PRO DŘÍVE NAROZENÉ

V letošním roce již druhé z řady plánovaných setkání s našimi seniory proběhlo v neděli 28. února v zasedací místnosti obecního úřadu. Příjemné prostředí a chutné pohoš-

tění zajistili pracovníci a zastupitelé obce. Paní starostka nejprve pozdravila všechny přítomné a v uvolněné atmosféře jsme si již všichni povídali, vzpomínali a vyslechli různé příbě-

hy. Měli jsme možnost nahlédnout do kroniky obce, prohlédnout fotografie z různých akcí a shlédnout zfilmované záběry z naší obce od roku 1977.

ZIMNÍ SETKÁNÍ SPOLUOBČANŮ

V sobotu 16. 1. 2016 proběhlo historicky první zimní setkání všech spoluobčanů spojené s ochutnávkou zabiyačkových specialit, kdy se obec stala hlavním organizátorem. Aby taková velká akce mohla vypuknout, vše záleželo na pátečních přípravách. V 7.00 hod. ráno jsme se sešli na farmě pana Taláka v Jalubí, zatopili v kamnech a očkávali hlavního aktéra, mistra řezníka, pana Petra Koláře. Zaslouhou šikovného pracovního týmu jsme měli v podvečerních hodinách splněno a výrobky převezeny na Salaš.

Celá obecní akce byla naplánována na sobotní čtrnáctou hodinu. Netrvalo dlouho a první hosté byli srdečně vítáni naší paní starostkou štamprlkou slivovice, kterou věnoval pan Mirek Slavík. V průběhu dne se podávaly pochoutky jako: ovar, tlačěnka, jitrnice, obcházka, pečené maso a zabiyačková polévka. Na stole bylo také nepřeberné množství štrúdlů od kuchařek z naší vesnice, které se zúčastnily soutěže o nejlepší štrúdl. Nejlépe hodnocenou pekařkou se stala paní Marie Ůrichová st. (vítězný recept je uveden v kulinářském okénku). K celkové náladě nám zahrála kapela Lončáci z Modré.

Podle zájmu a účasti se sobotní odpoledne určitě vydařilo a myslíme si, že se můžeme těšit i na další ročníky. Děkujeme všem, kteří velmi ochotně při celé akci pomáhali, jak půjčením potřebného zařízení, tak i osobní pomocí.

Vlasta Mikelová

Mykologické okénko

I když to tak zatím ještě nevypadá, chladné počasí pomalu končí a první nesmělé sluneční paprsky začínají rozechřívát zimou prochladou krajinu a to je čas, na první jarní houby, které začínají vyrážet na prohřátých okrajích lesů, loukách, kolem potoků a rybníků, na zahradách i dvorech. Většina těchto houbiček je nejedlá, ale jsou mezi nimi i takové, které se považují za delikatesu a protože rostou jenom v jarním období, bylo by proto velkou škodou, nevyužít této příležitosti, kterou nám příroda nabízí a nenasbírat si je. Vždyť i naše stařenky a prastarěnky netrpělivě očekávaly až se konečně objeví tyto první jarní houby, ze kterých připravovaly chutné pokrmy. Naučme se je sbírat i my. Zkuste se poohlédnout při svých jarních procházkách, po těchto prvních poslech, z nepřeborné říše hub a zpestřit si tak svůj jídelníček.

Bezesporu nejnámější jarní houbou je smrž obecný, rostoucí nejčastěji v období od dubna do května, na světlých travnatých okrajích listnatých lesů, mýtinách, křovinách, podél břehů potoků, hrází rybníků, ale i zahrad. Je pravdou, že v dnešní době nerostou tak hojně jako dříve, ale nalézt se dají.

Výjimku tvoří smrž pražský, který vyráží z nové mulčovací kůry, za příznivých podmínek ve velmi hojném

množství, takže s jeho sběrem by neměl být problém. A to mi připomíná jednu úsměvnou historku nejmenovaného salašského občana, který měl plnou zahradu těchto hub a s nedůvěrou je vyvážel na kolečkách do lesa. Jaká škoda!

Další houbou ke sběru v tomto jarním čase je čirůvka májovka a závojenka podtrnka. Obě tyto houby rostou v našich podmínkách převážně na loukách, pod ovocnými stromy. Závojenku podtrnku, jak již sám název napovídá, nalezneme nejčastěji pod švestkami. Často je nebývá ve vysoké trávě vidět a bohužel nezřídka jsou napadeny červy tak, že se nedají už vzít.

Podrobný popis k výše jmenovaným houbám uvádět nebudu, myslím, že je to zbytečné, ten je popsán v každém houbařském atlase, ale pokud by někdo našel některou z těchto hub a nebyl si jistý jejím určením, může se přijít ke mně poradit.

Je to jen taková malá inspirace jak pomalu trénovat na nadcházející houbařskou sezónu, která snad bude lepší než ta minulá.

Alena Filípková

Smrž obecný

Kulinářské okénko

RECEPT NA JABLKOVÝ ZÁVIN

45 dkg hladké mouky

1 tuk (půlku tuku a půlku másla)

1,5 dcl mléka

1 dcl kysané smetany

špetka soli

Ze všech surovin vypracujeme těsto, rozdělíme na 8 dílků, dáme do sáčku a dáme na 1 hodinu do lednice. (Můžeme nechat i přes noc.)

Na pomoučeném vále rozválíme posypeme strouhanou, mletými ořechy, postrouhanými jablky s cukrem, zamotáme a dáme na plech. Pečeme na 190 stupňů do růžova.

Za uvedený „vítězný“ recept děkujeme paní Marii Úrichové st.

OBCENÍ ZPRÁVY OBRAZEM

- V pátek 11. 3. 2016 proběhla v zasedací místnosti ukázková lekce výuky anglického jazyka pro dospělé.

- Plavání v aquaparku v UH. Hradišti – neděle 13. 3. 2016

BŘEZEN MĚSÍC POŽÁRNÍ OCHRANY

„Požární ochrana – záležitost všech občanů“. I takto se dá nazvat tento článek. Boj proti požárům nemůže být pouze záležitostí hasičů. Je na každém z nás jak budeme dodržovat zásady požární prevence a to jak v soukromí tak i na veřejnosti.

Jak už nadpis napovídá, začíná nám jaro a s ním spojené pálení biologického odpadu a kletí. V první řadě si musíme uvědomit, že vypalování je zákonem zakázáno. Zákon stanovuje podmínky pro pálení, které provádí podnikající fyzické a právnické osoby. Všichni občané mají zákonnou povinnost počínat si při pálení tak, aby nedošlo ke vzniku požáru. **PÁLENÍ VĚTŠÍHO MNOŽSTVÍ MATERIÁLU BY MĚLI LIDÉ PŘEDEM OHLÁSIT.** Při ohlášení je třeba uvést místo a čas pálení, osobu odpovědnou za pálení včetně kontaktu na ní a také přijatá protipožární opatření. Lidé mnohdy bohužel pálení nahlásit zapominají a hasiči pak zbytečně vyjíždějí k domnělým požárům.

Při pálení biologického odpadu dodržujte tato pravidla:

- Při silném větru oheň vůbec nerozdělávejte
- Ohraničte důkladně ohniště
- Mějte po ruce dostatek hasební látky
- Nepoužívejte hořlavé látky
- Oheň po celou dobu hlídejte
- Vyberte na pálení bezpečné místo
- Pálení neprovádějte při stmívání a večer
- Osoby mladší 15 let nesmí odpad spalovat

Ohlásit pálení kletí můžete na telefonním čísle operačního střediska HZS Zlínského kraje: 950 670 222
Zároveň je možné – pro občany i firmy – nahlásit pálení kletí a odpadu po internetu na adrese:
paleni.hzszlk.eu

Pokud se pálení vymkne kontrole a nastane požár, neváhejte a ihned volejte tísňovou linku 150 nebo 112.

Igor Procházka

TURISTICKÉ CENTRUM VELEHRAD

Turistické centrum ve Velehradě zahájilo svoji činnost v roce 2014. Proběhly zde zajímavé výstavy, jarmarky, besedy, plesy.

První výstavu letošního roku zahájil Marek Jelínek, rodák z Uherského Hradiště. Charakteristické pro jeho tvorbu jsou pestré barvy, promyšlená kompozice, barevnost a zdobnost. Užívá techniku oleje a akrylu. Malby jsou zaměřeny na živočišnost a základní lidské instinkty.

Ve druhé galerii turistického centra byla zpřístupněna výstava obrazů Nataši Skalické a Karolíny Kadečkové. Pro jejich tvorbu jsou typické tajemné snové postavy, témata ročních období a přírodních živlů.

Obě výstavy je možné navštívit do konce března 2016. Plesovou sezonu zahájil Myslivecký ples sdružení Háj Velehrad-Modrá. Následoval ples ZŠ Velehrad a karneval pro dospělé.

Co nám přinese rok 2016 v TC Velehrad? To bude pro všechny překvapením. Jednotlivé akce budou upřesněny v průběhu roku.

V přízemních výstavních prostorách TC se připravuje stálá expozice akademického sochaře Otmara Olivy. Mezinárodně známý olomoucký rodák Otmar Oliva, absolvent Střední uměleckoprůmyslové školy v Uherském Hradišti a Akademie výtvarných umění v Praze. Žije s rodinou ve Velehradě, kde má svůj ateliér se slévárnou.

*Těšíme se na Vaši návštěvu.
 Za TC Velehrad galeristka Veronika Daňková.
 Více informací na www.velehrad.cz*

Jarní léčivky

Podběl obecný (*Tussilago farfara*), čeled' hvězdnicovitě

Lidové názvy: Lopušnice, celník, devaterník, mateří líčko, líčko Panny Marie, koňské kopyto, májik, ubytník, babuška či babuše.

Podběl se jako jeden z prvních posílá jara objevuje houfně v březnu až květnu hlavně okolo cest, na rumišťích, na březích potoků, také na lesních loukách či pastvinách. Rozrůstá se hlavně pomocí oddenků, kdy nejprve vykvete jasně žlutý kvítek a teprve po odkvětu vyraší listy. K léčebným účelům sbíráme květní úbory v nezamořeném prostředí - bohužel totiž bylo rozbory prokázáno, že podběl ze zamořeného prostředí přijímá i rakovinotvorné látky, proto bychom jej měl sbírat jen v ryzí přírodě. (Kde takovou dnes najdeme?)

Odrháváme mladé květy s asi 1 cm stonkem a sušíme ve stínu do 40°C. Listy se sbírají koncem března a v dubnu. Jeden den se předsuší na slunci, pak se rychle dosuší ve stínu. (Řapíky schnou špatně a listy sbírané za vlhkého počasí zase hnědnou nebo černají.)

Květy obsahují flavonidy, žlutá barviva xanthofyly a hlavně sliz, dále glykosidové hořčiny, třísloviny, také i malé množství silice. Rovněž listy stejně jako květy obsahují sliz, dále pak hořčiny, třísloviny, organické kyseliny, cholin, cukry a polysacharid inulin. Z minerálních látek obsahují hlavně zinek a draslík. Podběl se vzhledem k obsahu pyrolizidinových alkaloidů nedoporučuje dlouhodobě užívat, ačkoliv je jejich obsah velmi malý a sušením se hodně sníží. Samostatně podávaný také není vhodný pro malé děti a těhotné či kojící ženy.

Čaj připravíme tak, že 2 lžičky sušené drogy dáme do 1/4 l vody a necháme

krátce přejít varem, poté asi 1/4 hodiny louhovat.

Pití čaje na lačno pomůže uvolnit z noci hleny. Jinak se popijí po douškách a to dva šálky na den (Pozor: neužívat déle jako 14 dnů!) Podběl účinkuje tak, že v nálevu se vyluhuje sliz, který umožní odchod hlenů při kašli. Navíc obsažené třísloviny mají svíravé - protizánětlivé účinky. Silice působí zase spasmolyticky (uvolňují křeče) a dezinfekčně. Pro obsah zinku se dokonce může uplatnit i jako pomocné léčivo při cukrovce - zlepšuje totiž využití inzulínu. Podběl pomáhá i při žaludečních katarrech a vysokém krevním tlaku a má i účinky anti-alergické. Listy působí mírně močopudně a mají i antiastmaický účinek.

Lidové léčitelství doporučuje taktéž obklady z jeho výluhu na záněty žil a obtížně se hojící rány. Lze použít i obklad či zábal z čerstvých listů a to nejen při zánětech žil, ale i při kloubních bolestech, revmatismu, dně, úrazech kloubů a artrózách. Stačí čerstvé listy zbavit řapíků, oprat ve studené vodě, trochu narušit natlučením a ve dvou vrstvách jimi obložit kloub - příkládají se vrchní zelenou stranou, pak přitáhnou obinadlem a nakonec přebalí na několik hodin třeba flanelovou látkou. Na pásový opar se doporučuje přikládat čerstvé listy, co se krátce před použitím ponoří do vařící vody.

Má využití i v kosmetice na pleťovou masku pro nečistou a mastnou pleť. Tu si připravíte z čerstvě drcených nebo umletých listů podbělu. Pleť uklidní, napne a prokrví. Podbělovým odvarem můžete taktéž omývat pokožku při vyrážkách. Je vhodný i k inhalaci.

Brzy po podbělu na okraji lesa či podél křovin vykvete rostlinka s podobnými účinky:

Plicník lékařský (*Pulmonaria officinalis*), čeled' brtnákovitě

Lidové názvy: Tříbarevné kvítí, čmelník, hvězdoš, cicalka, červený klíč, korálky

Plicník lékařský má skvrnitě listy na rozdíl od plicníku tmavého, který má listy beze skvrn a je mnohem hojnější. Ve starší literatuře se oba plicníky nerozlišovali proto je možné že pod názvem plicník lékařský je sbírán plicník tmavý, který má shodné účinky. Pro léčení se

používá celá kvetoucí rostlina. Obsahuje kyselinu křemičitou, slizové látky, saponiny, vitamín C, třísloviny, allantoin, fytosterin, cukry, cerylalkohol, pyrolizidinové alkaloidy a minerální látky (zejména vápenaté soli). Suší se nepomačkaná nat' ve stínu do 40°C.

Působí protizánětlivě, usnadňuje odkašlávání, hojí a regeneruje sliznice dýchacích cest i trávicího ústrojí, zvyšuje krevní srážlivost, působí mírně močopudně a svíravě. Zevně se užívá ve formě obkladů (Lze použít i čerstvou nat'), záparu nebo odvaru (z dvojnásobného množství drogy) k omývání hnisajících ran nebo hemeroidů, kde se uplatní hlavně protizánětlivý a svíravý účinek.

Čaj: Dvě lžičky drogy do 1/4 l. vroucí vody a nechat louhovat asi 15 minut. Pijí se nanejvýš 4 šálky denně při kašli, zá-

nětu průdušek nebo plicních nemocích. Vzhledem k přítomnosti alkaloidů by se plicník neměl užívat déle než 3 týdny a neměl by být podáván malým dětem a těhotným či kojícím ženám.

Inhalace: 2 lžice jenom plicníku nebo přimíchat květy divizny, listy jitrocele, květy podbělu a pak přelít 0,5 litrem vroucí vody, nechat 10 minut louhovat a inhalovat při zánětech horních cest dýchacích (2x denně po dobu 5 dnů)

(Dle nových nařízení EU č. 1924/2006 nelze u bylinek uvádět žádná výživová a zdravotní tvrzení, která neschválila Rada EU. Veškeré informace zde uváděné pocházejí z tradičních lidových zdrojů (herbáře, bylináře, knihy o bylinkách, rady léčitelů apod.). Pro přesné používání léčivých bylinek na Vaše konkrétní potíže se poradte se svým lékařem!)

Lenka Vlčková

Opis kroniky

(pokračování)

Průběh první světové války

Zásobování v roce 1915 v naší obci bylo uspokojivé, hlavně proto, že každý měl nějakou menší zásobu, nebo si „pod rukou“ někde u známých opatřil. Hůře bylo v roce 1916. Od Nového roku až do velikonoce které byli v polovici dubna, posláni do naší vesnice jen 2 pytle pšeničné mouky, mimo několika pytlů rezné. Čím dál bylo hůře!

Byli mnohé rodiny které mimo zemědělců a později ani těch nebylo, neměli co do úst dát. Lid šháněl živobytí kde a jak mohl a dovedl. Chodili do Roštína a Cetechovic do mlýna tajně jen v noci a platili 2.60–6 K. Za 1 kg mouky. Často několik kg donešených, doma v noci na ručním mlýnku drtili.

Drahota v roce 1916 byla větší než v roce minulém. Byl veliký nedostatek omastku. 1 kg sádla stál 10 K., máslo 12 K., 1 litr mléka 40 h., vajíčka 16–24 h., 1 kg rýže 3.20 K., 1 kg krup 3 K., mydla 8 K., hovězí maso 8.40 K. Kůže byl veliký nedostatek, proto ceny obuvi stoupaly. Vysoké boty stály 100 K. Střevíce 40–44 K. Kráva, již před válkou i s teletem stála nejvyšše 400 K., byla nyní za 2000–3000 K., selátko 5–6 kg těžké až 140 K.

21. listopadu 1916 zemřel císař Frant. Josef I. Vládu nastoupil arciv. Karel jako císař rak. Karel I. A byl dne 30. prosince 1916 korunován za krále uherského.

Od ledna do konce března 1917 nedostalo se do naší obce ani kg mouky. Byl těž nedostatek masa, proto zavedeny v týdně 3 bezmasé dny, v nichž požívání masa trestáno. Byli konány prohlídky a soupisy

zásob v domácnostech. Od 26. února do 5. března za vojenské asistence. Veškeré zásoby byly zapsány do „Výkazu zásob“, zemědělci bylo ponecháno pro osobu těžce pracující 360 gr. obilí na den, pro lehkou pracující 240 gr. na den. Podobně byl rekvizován i dobytek. Vojenská správa měla nedostatek kovů, hlavně mědi a mosazy, byli nařizeny rekvisice kovů. Hmoždíře, kotly, kliky a jiné předměty v domácnosti, jež byly z těchto kovů, odebrali rekvisiční komise i zinkové žlaby pod střechou, měděné střechy i dráty od hromosvodu byly vyměňovány za železné. I na zvony došlo, kde jaký zvon který byl trochu zbytečný musel se odevzdat do továren na kanony.

Stříbrné i zlaté peníze, zmizeli velmi brzy z oběhu. Drobných peněz byl veliký nedostatek, Stát vydal jednorunové bankovky, které později když nouze o drobné peníze dostoupila vrcholu, trhány na půlky, i čtvrtky.

Nouze a nedostatek všeho k životu potřebného byl pocíťován všude. Za peníze nebylo možno téměř nic koupiti, vyměňovalo se proto. Obuvník ušil boty, kovář okoval koně za živobytí, petrolej byl k dostání za vejce a máslo a t. d. Nejhůře bylo s těmi, kteří neměli co vyměňovat, ti trpěli velkou bídou. Obyvatelé měst vykonávali za živobytím dlouhé cesty na venkov a pokoušeli se prosbou, peníze držíce v rukou, nebo častěji výměnou rodinných skvostů, prádla, šatstva, dokonce i nabytku sehnati trochu černé mouky a brambor a tím zachrániti život sobě a svým dětem. Ve špatně živených městských rodinách zvláště mezi dětmi řádila tuberkulóza.

Protože obilí státu odváděně nestačilo, byla od 1. ledna 1918 snížena spotřeba

obilí, byli provedeny nové rekvisice a přebytky odebrány. Živobytí bylo málo i peněz byl veliký nedostatek. Proto stát tiskl bankovky bez krytí hodnoty. Lisy na bankovky ve Vídni denně chrlyly spousty papírových peněz. Tím jejich hodnota za hranicemi velmi poklesla a doma povstala veliká drahota.

Válka sice ještě zůřila, na západě však již objevovali se první červánky, věštící brzký mír. Příznaky úplného vyčerpání byli den co den patrnější. Rakousko uhersko bylo na konci svých sil. Tohoto dějinného okamžiku pochopil náš národ a svými zástupci otevřeněji a jasněji dával ve Vídni na jevo svou nespokojenost s vedením války a usiloval o úplné rozbytí Rakouska. Slavný syn našeho národa Dr. T. G. Masaryk s Dr. Benešem a Štefaníkem, připravili půdu a provedli naši zahraniční revoluci, přesvedčili cizí státníky o nutnosti zříditi samostatný Československý stát. Zřídili naše zahraniční vojsko – legie – jež účinně na frontách bojovali proti našim nepřítelům. Odboj zahraniční i domácí šli ruku v ruce. Konečně nadešel toužebně očekávaný den, kdy říše Rakouská vydechla naposled. Den 28. říjen 1918, který je zapsán zlatým písmem v našich dějinách, okovy spadly které přes 300 let svírali naše zmrzačené těla upír svobody. Národní výbor v Praze prohlásil samostatný „Československý stát“. Radostně vítal každý naše osvobození.

U nás občanstvo i žacstvo v průvodu odebrali se na kopec a spálili všechny upomínky na Habsburky. Vojáci z front i dezertéři, kterých bylo již mnoho, vraceli se domů ke svým rodinám. Válka skončila.

Alena Filípková ml.

V obci Salaš oficiálně vznikl nový spolek – Cyklistický klub Salaš

Již v minulém čísle Salašského zpravodaje jsme se zmiňovali o společném zájmu čtyř salašských sportovců o cyklistický sport. Také díky tomuto poslednímu článku se nám podařilo vzbudit zájem i několika ostatních občanů, a proto jsme se rozhodli založit oficiální spolek, se společným zájmem o cyklistiku.

Po několika společných schůzkách se nám podařilo získat do našeho vznikajícího klubu další členy, a mohli jsme tedy začít konat. Začalo to ustanovující schůzí v půlce ledna, na které jsme se tak nějak dohodli na názvu spolku, zvolili jsme si členy představenstva, dali jsme základ pro vytvoření stanov a v neposlední řadě jsme taky dost jednali o pořádání cyklistického maratonu na Salaši.

Podařilo se nám obstarat všechny potřebné dokumenty, prohlášení a zprávy pro založení oficiálního spolku. Tyto dokumenty jsme odeslali spolu s žádostí o zařazení do registru spolků na Krajský soud v Brně. Vše proběhlo podle plánu a od 4. 3. 2016 fungujeme jako oficiální spolek pod názvem Cyklistický klub Salaš, z. s.

V této době máme asi 15 oficiálních členů a základna se stále pomalu roz-

růstá. Zájem o zapsání do našeho klubu projevili i cyklisti z okolních obcí i ze vzdálenějších přespolních obcí a měst. Snažíme se o to, aby byla naše členská základna co největší. Členství v našem klubu je zcela dobrovolné, stejně jako

celková činnost v klubu. Stačí mít kolo a chuť :-). Samozřejmě do cyklo klubu bereme i členy z řad dětí, protože práce s mládeží je vždy důležitá. Chtěli bychom pořádat společně vyjížděky, zájemci z klubu pak samozřejmě můžou jezdit cyklistické závody pod hlavičkou našeho týmu.

Jinak od února už jsme měli pár tréninkových vyjížděk. Jeden z našich členů teď dokonce trénuje v teplém podnebí, na Malorce. Jednáme o budoucím členství i s jezdci, kteří se pravidelně umísťují na stupních vítězů v silné konkurenci stovek závodníků. Můžeme si tedy od následující závodní sezóny slibovat i několik slušných umístění.

Naším hlavním cílem pro tento rok bude ovšem uspořádání cyklomaratonu (závodu o délce cca 50 km) na Salaši a samozřejmě s tím spojené sehnání finančních prostředků nezbytných pro pořádání tohoto závodu. Mohlo by to určitě být i pro občany další nově, netradiční sportovní či kulturní zpestření života v naší obci.

Pro případný zájem o členství v našem cyklistickém klubu případně o podporu klubu můžete kontaktovat předsedu klubu Ondru Habáně (tel.: 774 024 220) nebo

pokladníka klubu Jiřího Janováce (tel.: 775 157 744).

Věta na závěr: Budeme se těšit na případně společně vyjížděky, výlety, závody nebo jen na setkání u piva :-)

Jiří Janováč ml.

Anketa o Rozhlednu roku 2015

- 1 Drtinova rozhl. - Besedná
- 2 Vinice v Úvalech
- 3 Bolt Tower - Ostrava
- 4 Hýlačka II. u Tábora
- 5 Mikulčice - Slov. hradiště
- 6 Rozhledna v Pavlikově / Babina u Tábora
- 7
- 8 Fajtův kopec - V. Meziříčí
- 9 Máminka u Hudlic
- 10 Cerhenice u Kolína
- 11 Churáňov II u Žadova
- 12 Rydův kopec u Děbořína
- 13 Babka u Zruče n.Sáz.
- 14 Kypuš u Lanškrouna
- 15 Salaš u Velehradu
- 16 Kostelíček v Třebíči
- 17 Kolin - hvalný vodojem
- 18 Brusná u Bludova
- 19 Kelčský Javorník
- 20 Alainova věž
- 21 Stezka v oblacích

Do konce měsíce února měli všichni příznivci rozhleden možnost hlasovat v anketě o „Rozhlednu roku 2015“. Tuto anketu každoročně vyhlašuje Klub přátel rozhleden a zúčastnit se mohou pouze rozhledny otevřené v předcházejícím roce. Salašská rozhledna se mezi dalšími konkurenty umístila na krásném druhém místě.

Fašank, hasičský ples, dětský karneval... Bohaté kulturní jaro salašských hasičů

Tak jako každý rok i tento začal pro SDH Salaš výroční valnou hromadou, na které se projednával plán práce na letošek a přednášeli se výroční zprávy jednotlivých členů výboru.

K hlavním činnostem hasičů v prvních měsících nového roku patří již tradičně pořádání Fašankové občůzky, hasičského plesu a dětského karnevalu.

Fašanková občůzka se letos uskutečnila v sobotu 6. února. Letošní nadprůměrně teplé a slunečné počasí dopomohlo k hezkému kulturnímu dni. Fašanku se zúčastnilo sedmnáct maškar v čele s medvědem, Ondrou Kangasero na svém koni, králíky v klobouku, Mrazíkem, motýlem Emanuelem a dalšími maskami, mezi kterými byly i děti. Díky krásnému počasí proběhla celá akce perfektně, a pokud se v příštím roce zúčastní i více občanů a dopomůžou k ještě lepšímu zážitku z této tradiční kulturní záležitosti, budeme velice potěšeni.

O týden později se v Hospodě na Dolině konal tradiční Hasičský ples. Z posledních dob už je nám známo, že se tato událost těší čím dál větší oblibě a to hlavně díky skvělému doprovodnému programu. Také letos se plesu zúčastnilo okolo stovky návštěvníků. K dobré atmosféře dopomáhala skupina „Cyrhóza“, která opět neklamala. Bohatá tombola, která letos překročila hranici dvou set cen slibovala vysokou pravděpodobnost výhry pro každého účastníka plesu. Tímto mi dovoluji poděkovat všem sponzorům a dárcům, kteří nám pomohli k takto bohaté tombole. Nechyběl ani bohatý doprovodný program, o který se opět postarali holky a kluci z SDH Salaš, kteří letos na plese předvedli opět skvělé taneční vystoupení, soutěže, kterých se mohli zúčastnit i samotní hosté a vrcholným číslem byla „pánvičková inscenace“ na píseň od Mira Žbirky. Na ples se po té snažela jen kladná kritika, což nás nutí

k tomu, aby další námi pořádané akce byly lepší a lepší.

Další vydařenou akcí pořádanou Sbořem dobrovolných hasičů na Salaši, tentokrát zaměřenou čistě na děti, byl 3. ročník hasičského karnevalu. Letos jsme celou akci

přesunuli do prostorů staré školy, kde se nám povedlo i přes počínající rekonstrukce budovy připravit příjemné prostředí pro děti i jejich rodiče. Karnevalu se zúčastnilo přes třicet dětí nejen ze Salaše, ale i z přespolních obcí v nejrůznějších maskách. Děti se skvěle bavily zábavným programem, kterým je provázeli Mimoň Kevin, králičí z klobouku, zlobří Shrek s Fionou, doktorka Plyšáková, červená karkulka a černá kočka. Maminky ze Salaše pro všechny děti napekly spoustu dobrot. Všechny děti si z karnevalu odnesly kromě hezkého zážitku také tašku plnou dobrot a dárkových předmětů. Ty šťastnější dokonce vyhrály i nějakou tu cenu v tombole. Rodiče si také mohli své ratolesti nechat zvětšit v oblíbeném fotokoutku profesionálního fotografa. Také v pořádání karnevalu hodláme pro úspěch a hlavně pro naše děti pokračovat i v dalších letech.

Za zmínku stojí i činnost jednotky sboru dobrovolných hasičů, která si v únoru obnovila školení řidičů a získala dotace od Lesů ČR, na nákup modernějšího zásahového vybavení do své zbrojnice.

Členové Sboru se na konci února také zúčastnili brigády pořádané obecním úřadem na demolici bývalého bufetu a přístřešku na místním hřišti. Další brigádou členů sboru byl úklid a sběr odpadků kolem cesty k Salašské rozhledně a úklid v okolí samotné rozhledny. Tímto bychom chtěli apelovat na všechny návštěvníky rozhledny, aby své odpadky nebo nedopalky od cigaret házeli přímo do odpadkového koše u rozhledny nebo si je odnášeli domů. Dopomůžeme tím k příjemnějšímu vzhledu naší přírody a okolí rozhledny.

Děti, z družstev mladších žáků, v měsíci únoru navštívily hned dvě divadelní představení a to pohádku O šípkové Růžence a tančících vílách v Uherském Hradišti a pohádku O čertech, kteří zadlužili peklo na Břestku. A jelikož je březen měsícem požární ochrany, v průběhu března budou

děti malovat obrázky s hasičskou tematikou do soutěže „Požární ochrana očima dětí“, které se pravidelně zúčastňujeme a máme v ní za sebou i pár úspěchů.

V následujících týdnech a měsících už budeme pracovat na jarní přípravě sportovních družstev, proběhne také sběr kovošrotu, o kterém Vás budeme včas informovat. Budeme připravovat tradiční okrskovou soutěž, soutěž mladých hasičů a také se letos dočkáme 125. výročí založení sboru na Salaši spojeného s netradiční a na Salaši první Noční hasičskou soutěží.

Činnost SDH Salaš je, jak vidíte, velmi bohatá a taky velice časově náročná. Budeme se snažit pracovat s dětmi, sportem, kulturou i prací pro obec a občany minimálně stejným tempem jako doposud.

Jiří Janováč ml., Jana Špičáková

Svátky Velikonoc

Velikonoce jsou naším nejvýznamnějším křesťanským svátkem, při kterém oslavujeme my křesťané zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Kristovo ukřižování se událo kolem roku 33 v předvečer před velikého židovského svátku Pesach, který je památkou na vyjití Izraelského národa z egyptského otroctví. Název Velikonoce připomíná velkou noc ze soboty na neděli, kdy došlo k Ježíšovu zmrtvýchvstání a datum Velikonoc připadá každý rok na neděli po prvním jarním úplňku měsíce. Velikonočním svátkům předchází čtyřicetidenní půst, který začíná **Popeleční středou** a vrcholí velikonočním svatým týdnem. Připomeňme si tímto článkem nejdůležitější události svatého týdne:

Květnou nedělí se začíná svatý neboli pašijový týden předcházející velikonočním svátkům. Podle evangelia vitali lidé v Jeruzalému Ježíše zelenými palmovými listy.

V našich katolických kostelech se v tento den čtou při bohoslužbách pašije, což je část evangelia, ve které se popisuje Kristova odsouzení na smrt, umučení a ukřižování.

Věřící si přinášejí do kostela jívové ratolesti (kočičky), které jsou v našich přírodních podmínkách obdobou palmových ratolestí, které kněz při bohoslužbě posvětil. Posvěcené kočičky zůstávají přes velikonoční období doma u kříže nebo ve váze. Suché ratolesti, které zůstanou, se spálí a jejich popelem kněží označují na začátku postní doby v následujícím roce (na Popeleční středě) čela věřících na znamení pokání. Na vesnicích v těchto dnech chodívali chlapci s řehtačkami, které svým zvukem měly nahrazovat zvonění zvonů, jež v té době „odletěly do Říma“ a proto nezvonily.

Zeleným čtvrtkem se začíná tzv. velikonoční triduum (třídenní) a připomínají se dvě hlavní události:

1. Ježíšova večeře na rozloučenou, při níž myje apoštolům nohy, ustanovuje je tajemství eucharistie a zároveň je zrazen od Jidáše
2. Ježíšova modlitba v Getsemanské zahradě a jeho zajetí...

Na **Velký pátek** se připomíná smrt Ježíše Krista na kříži. Je to výhradní den v roce, kdy středem církevní liturgie

a jejím vrcholným momentem není eucharistie, ale kříž.

Obsahem velkopátečních obřadů je zpřítomnění Kristova utrpení a smrti. Obřady jsou oslavou velikonočního tajemství, skrze které Kristova smrt dochází svého smyslu ve zmrtvýchvstání. Skrze toto tajemství Vykupitel zlomil moc hříchu, pekla a smrti. Kněz při liturgii je oblečen do roucha červené barvy a na počátku obřadů zdraví oltář hlubokou úklonou nebo se vrhne na tvář (prostrace) a chvíli se tiše modlí. Oltář je zbaven plachet, svíce a kříže. Velký pátek je postním dnem závazně zachovávaným v celé církvi, a to postem od masa a újmy v jídle.

Ježíš zemřel v době, kdy byli v Jeruzalémském chrámě obětováni velikonoční beránci. „Byl trápen a pokořil se, ústa neotevřel; jako beránek vedený na porážku.“ (Iz 53,7)

Bílá sobota je druhým dnem tak zvaného velikonočního - tridua (třídenní). Je to den, kdy Ježíš ležel v hrobě. Den ticha. Křesťané prodlévají u hrobu Pána, rozjímají nad jeho utrpením a smrtí a po celý den nekonají žádné liturgické obřady. Po západu slunce (tj. v sobotu večer) začíná velikonoční bdění (vigilie), a tím začíná slavnost Kristova vzkříšení. Název Bílá sobota pravděpodobně pochází od bílých křesťanských rouch křtěnců, kteří přijali křest právě o Velikonoční noci (vigilii).

O **velikonoční noci** (ze soboty na neděli) se před většinou kostelů zapalují

velikonoční ohně. Oheň a světlo patří k nejstarším přírodním symbolům, které naznačovaly přítomnost Boží a sílu Boží. Oheň symbolizuje zároveň Boží lásku, která plane a hřeje i uprostřed chladu a temnoty. Pro člověka je oheň nezbytnou podmínkou pozemského života: dává teplo, dává světlo, přináší potěšení i radost. Zároveň je i pradávným symbolem smrti a očisty. Toto všechno se střetává ve velikonoční symbolice paradoxů: život i smrt, láska i očistění. A právě ohněm začínají velikonoční obřady.

Neděle Zmrtvýchvstání, hod Boží velikonoční

Kristus vstal z mrtvých za svítání „prvního dne v týdně“, neboli „prvního dne po sobotě“ (sobota byla podle židovského kalendáře posledním dnem týdne). Svým zmrtvýchvstáním dovršil Boží stvořitelské a vykupitelské dílo. Proto se křesťané v tento den začali pravidelně scházet k eucharistickému „lámání chleba“ a tento den nazvali „dnem Páně“. Každá neděle v roce je tedy „oslavou Velikonoc“ - zvláštním zpřítomněním Kristova vykupitelského činu. Jedině z něho můžeme čerpat sílu pro naši vlastní cestu zmrtvýchvstání.

Požehnané a milostiplné svátky velikonoční přeje všem Salašanům za komunitu kneží z Velehradu otec Ladislav Árvai.

BOHOSLUŽBY O VELIKONOCÍCH

Zelený čtvrtek	24.3. 18:00 bazilika:	mše sv. na památku večeře Páně
Velký pátek	25.3. 18:00 bazilika:	obřady Velkého pátku
Bílá sobota	26.3. 20:30 bazilika:	obřady Velikonoční vigilie
Neděle Zmrtvýchvstání Páně	27.3. 7:00 Tupesy:	mše sv.
	7:30 bazilika:	mše sv.
	8:30 Salaš:	mše sv.
	10:00 bazilika:	mše sv.
	15:00 bazilika:	mše sv.
Pondělí velikonoční	28.3. 7:00 Tupesy:	mše sv.
	7:30 bazilika:	mše sv.
	8:30 Salaš:	mše sv.
	10:00 bazilika:	mše sv.

Getsemanská zahrada (kaple Matky jednoty) je otevřena k osobní adoraci na Zelený čtvrtek do 20:30, na Velký pátek po celý den od 8:00 hodin.

Velký pátek – den smrti našeho Pána Ježíše Krista – je dnem přísného postu. Půstem zdrženlivosti (od masa) po celý den jsou vázání všichni katolíci křesťané, kteří dosáhli 14 let; půstem újmy (najíst se dosyta pouze jednou za den) všichni ve věku 18-60 let.

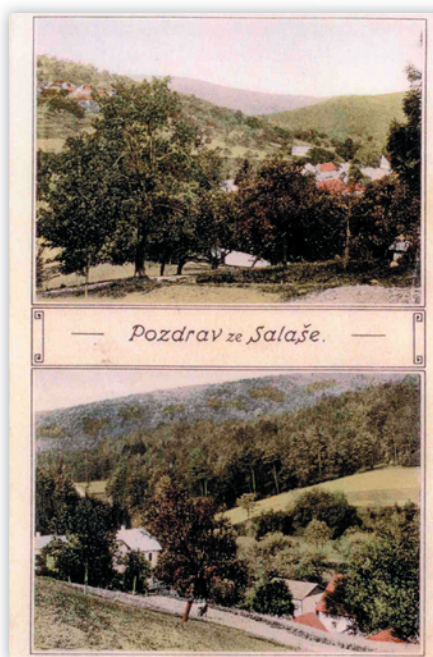
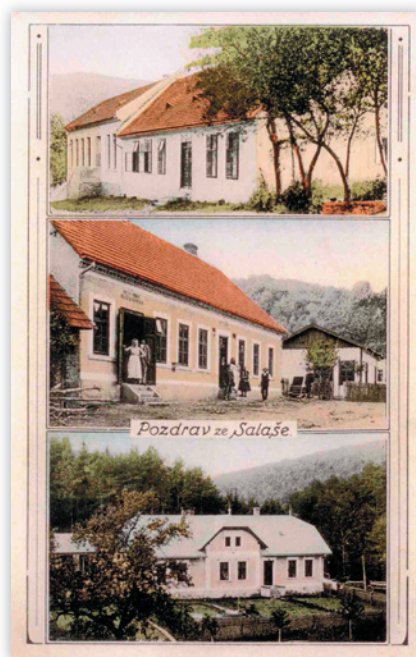
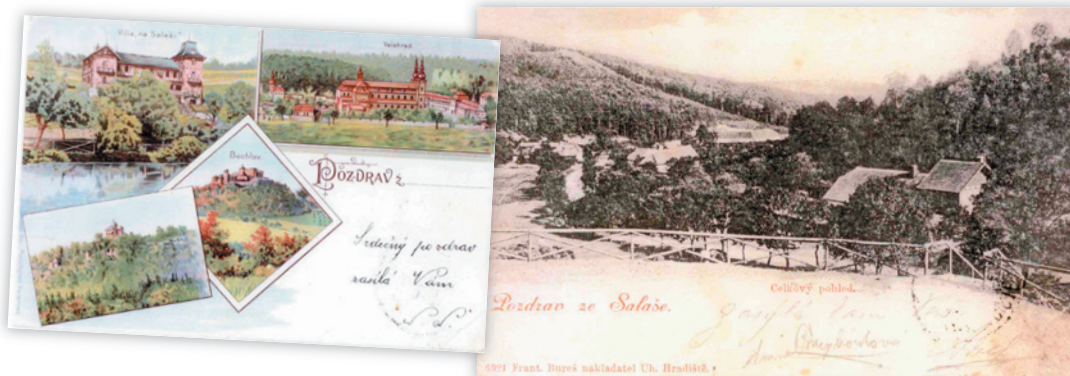
Boží hrob (Královská kaple) je otevřen na Bílou sobotu po celý den 8:00 – 20:00 hodin.

Svatá brána na Velký pátek a Bílou sobotu nebude otevřena.

Staré foto ze Salaše

Vážení občané,

pokud vlastníte historické fotografie naší obce, ne- nechávejte si je pouze pro sebe, podělte se o tyto jedinečné záběry s ostatními. Prosíme o zapůjčení, po naskenování vrátíme.

Společenská rubrika

NAROZENÍ:

Tereza Procházková, 16. 12. 2015, Salaš 15
 Monika Procházková, 16. 12. 2015, Salaš 15
 Matyáš Skrářek, 22. 1. 2016, Salaš 57
Gratulujeme!

ÚMRTÍ:

Marie Matějková, 21. 12. 2015, Salaš 87
 Jiří Kodrta, 28. 12. 2015, Salaš 35
 Jaroslav Zemánek, 4. 1. 2016, Salaš 61
 Vincencia Bilíková, 3. 2. 2016, Salaš 140
Upřímnou soustrast.

JUBILANTI BŘEZEN – ČERVEN:

Jarmila Muchová, 70 let
 Igor Stránský, 70 let
 Josef Niesner, 85 let

PŘÍSTĚHOVALI SE:

Petr Žabenský, 16. 12. 2015, Salaš 129
 Jana Žabenská, 16. 12. 2015, Salaš 129
 Stanislav Křížka, 22. 12. 2015, Salaš 170
 Josef Daněk, 28. 12. 2015, Salaš E98
 Marie Křížková, 11. 2. 2016, Salaš 170
 Pavlína Křížková, 11. 2. 2016, Salaš 170
 Jaroslav Křížka, 11. 2. 2016, Salaš 170
 Jiří Řezníček, 3. 2. 2016, Salaš 82
 Markéta Řezníčková, 3. 2. 2016, Salaš 82
 Jiří Řezníček ml., 3. 2. 2016, Salaš 82
 Josef Řezníček, 3. 2. 2016, Salaš 82

ODSTĚHOVALI SE:

Petr Bystřický, 20. 1. 2016, Salaš 82

INFORMACE Z EVIDENCE OBYVATEL:

počet obyvatel ke dni 1. 3. 2016. 398

Zveme Vás na nejbližší místní akce:

Akce OÚ

- sobota 30. 4. 2016** Pietní vzpomínka ve Vápenicích v 10.00 hod.
- sobota 21. 5. 2016** Pouťové setkání občanů v areálu hospody Na Mlýně od 14.00 hod.
- neděle 26. 6. 2016** Turistický pochod na hrad Buchlov, sraz v 9.30 hod u místní knihovny

Akce MK Salaš

- sobota 23. 4. 2016** Otvírání hory ve spodní hospodě od 14.00 hod.

Akce SDH

- sobota 23. 4. 2016** Den Země – tématická vycházka, sraz v 9.00 hod u OÚ
- sobota 30. 4. 2016** Stavění máje – posezení u ohně, místní hřiště od 18.00 hod.
- neděle 15. 5. 2016** Okrsková soutěž dospělých, místní hřiště v 9.00 hod.
- sobota 28. 5. 2016** Kácení máje – posezení u ohně, místní hřiště od 18.00 hod.
- sobota 18. 6. 2016** Dětská soutěž o pohár starostky obce, místní hřiště od 13.00 hod.

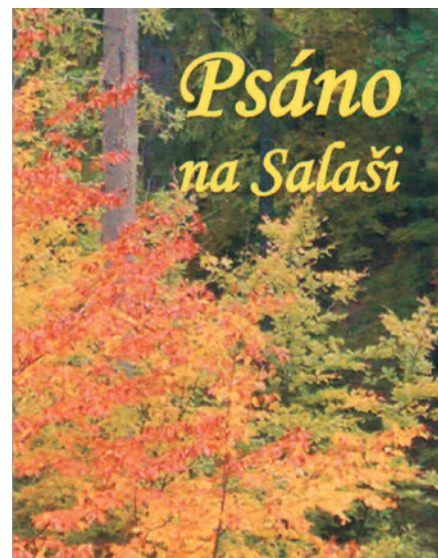
*Zastupitelstvo obce Salaš
přeje občanům příjemné
prožití velikonočních svátků.*

inzerce

Jsmo mladá rodina, Kateřina, Honza a Lada, která se rozhodla přestěhovat na Salaš. Před tím, než si najdeme své vysněné místo, hledáme podnájem v domě nebo bytě, minimálně 2+1 a větší. Kontakt: rodina@kyselove.cz, tel.: 499 599 524. Děkujeme a těšíme se na bydlení na Salaši. *Kyselovi*

Sbírku básní s fotografiemi si můžete zakoupit v kanceláři obecního úřadu.

K vydání jarního čísla zpravodaje jsme vybrali:

Jarní chvat

Lenka Rezková

*Na zabradě hrábě hrabou
rukou silnou, někdy slabou
Dokonce metla mete,
můj ty světe,
zimní špinu od komínů
na bromađu*

*Chvilku kradu
k nadechnutí
Něžné jara pnutí
čistí nejen oči
v jarním lese
na úbočí tepkých chvil*

*Heleme se,
tam konipas
se zabydlil
a do rozvítých sedmikrás
už i bílý motýl sed,
aby hned letěl dále!*

*V nekonečném jarním sále
není čas na lelký
Zelené pastelky
chvatem kreslí odstíny
i rozvíjející se květ
Nikomu nechce se zpět do zimy...*

Vydává obec Salaš, počet ks 150, vychází 4x ročně zdarma. Uzávěrka tohoto čísla proběhla dne 12. 3. 2016. Uzávěrka pro příspěvky do dalšího vydání zpravodaje: 4. 6. 2016. Neprošlo jazykovou úpravou. e-mail: zpravodaj@salasuh.cz